

Előfizetési árak:

Egész évre	5	ft	—	kr.
Fél évre	2	50		
Negyed évre	1	25		
Néptanítónak egész évre 3				

Hirdetési díjak

a legutóbbi számokban számítottak.
Bőlyeg minden beiktatásért 30 kr.

B A J A

vegyes tartalmu hetilap.

Megjelen minden szerdán és szombaton.

Szerkesztői Iroda.
hova a lap szellemi részét illető koldomények intézendők:
ÁLLAMI TANITÓKÉPEZÉSBEN.
Levelek csak bérmentesen fogadottnak el. Kéziratok nem adtnak vissza.

Kiadóhivatal:
Az előfizetési pénzek és hirdetések a kiadóhivatalba — Nánay Lajos könyvnyomdája — küldendők be (Bódog-tér, Scheibner-féle ház.)

Egyes szám ára 5 kr.

Előfizetési felhívás!

A közeledő új évvel lapunk megkezdi **VII-ik évfolyamát**, melynek megrendelésére a nagyérdemű olvasó közönségét ezennel fölkérjük.

Lapunk minden tekintetben független irányáról, annak községünk szellemi és anyagi jóllétét folyton szem előtt tartó törekvéséről, mely minden önző egyéni érdeket kizár, tárgyilagos, minden személyeskedést mellőző higgadságtársárolt volt alkalma meggyőződni.

Ha itt-ott tapasztalt fonákságokra újjal mutatunk, az a közjó érdekében történt s jelszavunk azontul is az marad: *salus rei publicae suprema lex esto*, vagyis a közjólet előmozdítása lesz azontul is főtelevésünk, mely előtt minden részleges vagy egyéni érdekek elnémlulnia kell.

Mint hogy a közjó előmozdításának főtényezőjét a nevelésügyben látjuk s ez iránt érdeklődést és figyelmet ébrosztani kíváunak, egyrészt jövőben is tanügyi mozzanatainkat kellő figyelemmel kísérendjük, másrészt a tanítóikra azon kedvezményben ismét részesítendjük, hogy hetenkint

kétszer megjelenő s a nevelésügyet mindenkor melegen felkaroló lapunkat kedvezményes áron megszerezhetik.

Hogy a külső alak és kiállítás a nagyérdemű közönség igényeinek teljesen megfeleljen, a kiadó főtelevésére leend.

Előfizetési, a kiadóhoz beküldendő ára:

Egész évre	5	ft.
Félévre	2	ft 50 kr.
Néptanítónak egész évre 3		ft.

Mig a nagyérdemű olvasó közönségnek addigi szives pártoltsáért hálás köszönetünket ezennel nyilváníttjuk, ajánljuk magunkat és lapunkat jövőre is szives indulataiba.

Kélt Baján, 1879. decz. hóban.

Nánay Lajos,

mint kiadó.

Dr. Bartsch Samu,

mint felelős szerkesztő.

Ki nevezhető okszerű gazdának?

Sok ember foglalkozik gazdasággal, ki azt hiszi magáról, hogy jó gazda. S ez természetes; mert az ember gyengehez tartozik, hogy hibáit és hiányos eljárásait ritkán akarja belátni és elismerni; ha pedig más valaki bátorodik azokra figyelmeztetni, akkor gúsz a harag és neheztelés.

Nem az a jó gazda, ki sokat termel, de csak rövi

T Á R C S A.

A hideg.

(Flammarion Kamill legújabb czikke.)

Nem lehetné az ember, hogy Planétánk husz fokot északrafelé tolatott és hogy Páris többé nem a negyvennyolcadik, hanem a hatvannyolcadik fok alatt fekszik jelenleg. Milyen nagy költésesemlé! „Elvesztett paradicsom”-ában, hogy Jehova — azaz — nagyon is fiatal nagyanyánk — első bűne után, nagyon meggyőződésesen ezen váratlan szőfogadatlanság miatt, egy markos angyalt küldött a földre, aki azzal kezdte, hogy kis földünknek egy erős lökést adott a lábával és huszonhárom fokkal északrafelé tolvá azt, mintegy álmot tüntet el egyszerre az örökös tavaszt, melynek eleinte örvevdhetünk.

Ha még élének theologusaink, bizonyosan hasonlóképen találának valami természetfölötti okot a jelenlegi rendkívüli hideg megmagyarázására és ugy mint 1740-ben, nyilvános imádkozásokat rendelnének el és szt. Genovára és szt. Marcel tiszteletére becsujárásokat státtatának végig Páris utcáiban azon reményben, hogy az időjárás majd megenyhül.

A jelenlegi tél bizonyára a legszigorubbak közé fog számíttatni, a francia meteorologia által. De vannak előzői és hogy szigora annyira meglepett, ezt az utóbbi tíz év enyhe telei okozták, melyek feledtetek velünk az előbbieki ridegségét. Meg kell vallani mindamellett, hogy a 20 foknyi hidegek mindég a ritkaságok közé tartoztak éghajlatunk alatt és két háromszornál többször nem igen ismétlődnek századonként. Így például 1709-ben a párisi csillagvizsgáló hévmérője 23 fokig szállt le és 1795-ben is észlelték

ezt; 1788—89 telén majdnem 20 fokot ért el a hideg; 1871. év decz. 9-én 21 és fél fokra láttuk leszállni; de ez csak igen futólagosan történt, mert az 1871—72-iki tél különben épen nem tartozott a szigoruak közé. Szigorunk csak oly telet lehet nevezni, midőn a hideg elég kemény és hosszas arra, hogy a nagy folyamok befagyjanak, a bor megjogecsedjék, az erdők táj meghasadjanak és a koráskörül elterülő hó birodalmában megdermedjenek az emberek. — Ez az a mi jelenleg is megtörténik.

1776-ban a legszebebb folyamok is beálltak. Párisban a sorok megfagytak a piuczkékben és a hordok szétpattantak. Halálani lehetett, a mint az erdőben a fák nagy zajjal meghasadoztak és megperedeztek.

1788 ban a nagy november 25-én kezdődött és ötvenkilenc napig tartott folytonosan; Lyon mellett a Rhöne teljesen beállt szintyre Marsseillénel is a meder szélei jéggel voltak fődve; az ostendei kikötő tökéletesen befagyott és Londonban a Themze jegét sátrakkal s boltokkal lepték el; 32 fok hideget számítottak Drezdában, 26-ot Strasburgban, 25-öt Toursban, 22-öt Orleansban 21-et Párisban.

1794—95-ben Párisban negyvenkét napig fagyvást tartó fagyot számítottak; általánosan ismeretes hogy Pichegru tábornok január 20-án lovas és tüzér csapatokat küldött a Texelre, hogy a hideg által utólrét hollandi hadihajókat elfoglalják és hogy a tengeri hadsereg fogolylá ejtetett.

1812—13 tele örökre emlékeztet marad azon becasztó pusztítás által, melyet a hideg okozott Moszkva bevétele és felgyújtása után Oroszország legridegebb sikján visszavonuló francia hadseregben. Katonáink leestek, hogy fel se keljenek többé és a hó, a mely azonnal be is takarta őket, a hadsereg utját ezen gyászos tért hullámfészai által jeltél; Beresina és a nagy folyamok

ideig; hanem az, ki úgy osztja be birtokát és oly vetés-forgást állapít meg, mely szerint talaja ki nem merül, hanem állando termőképességben tartatik. Ki aránylag sok piacra szállítható növényt termeszt, az oly tőkepénzhez hasonlít, ki nem elégszik meg tőkje kamataival, hanem a tőkét is fogyasztja. Tőke fogytával természetesen a kamat is kevesbecsű. Ily egyén tehát előbb-utóbb kamatot sem kaphat.

Ha valaki földjét nem trágyázza, sekélyen szánt, takarmány-növényeket nem termeszt, s így elégedő álatot sem tart; továbbá, ha valaki csak buzavetésben véli jövedelmét feltalálni, az tőkétjét, azaz talajának ásvány-oladalt fogyasztja annyira, miszerint a pillanatnyi haszonbajhászat következtében földjének termelőképessége kimerül s végre silány termékekkel kénytelen megelégedni.

Az elősoroltakból látható, hogy nemcsak az az nevezhető könnyelmű tőkeelőzőnek, ki pénzét elfecsérel, hanem az is, ki talajának termőerejét okszerűtlen gazdálkodással apasztja. Helyes vetésforgás, trágyabőség, időszere és mély szántás még nem elég a jó gazdálkodáshoz; hanem ha rend, tisztaság, ügyszeretet és üzleti szellem is csatlakozik az érintett tényezőkhöz, akkor teljes mértékben érdemi bárki is a jó gazda címet.

Semmiféle üzlet, annál kevésbé a mezőgazdaság nem létezhet rend nélkül. Felületesen tekintve, a gazdasági munkálatok bizonyos rendetlenséget mutatnak; de e látszólagos rendetlenségek oly lánczolatossá összefüggésben folynak egymással, hogy a munkálatok haladtával kitűnik azok rendezettség és szabályossága. Az egymásba vágó és egymást támogató munkálatoknál csak akkor követünk rendet, ha minden munka kellő időben teljesítették és semmiféle lényeges mulasztás el nem követtetik.

Nem fogunk oly gazdát rendesnek nevezni, ki azért, mert a kevés gabona behordásával siet, jórmos ökrrei élelmezését és gondozását elmulasztja; vagy mert sok a vetni valója, sekély és a vak barázdákkal bővelkedő szántást végeztet és a boronálást szakszerű rossznak tekint. Csak a gondolkodó gazda nevezhető rendesnek, ki előre számít és nem akkor kapkod, midőn a munka már kormébe ég.

A rend ikertestvére a tisztaság. Egyik a másik nélkül nem is képzelhető. A tisztaság fentartásánál sokkal több áldozatba kerül a piszok és rondaság. Némely gazda abban

leli kedvét, ha udvarában valóságos zürzavart honol. Néhol a piszkos embert tartják jó gazdának; mert mint mondani szokás, sokkal nevezetesebb dolga van, semhogy idejét állatainak, eszközeinek és saját magának tisztázására fordíthatná. Valamint rend és tisztaság egymás nélkül nem létezhetnek, ugy a tisztátalanság mindenkor a resteknél található fel. A tünyság esküdtt ellensége minden tisztaságnak. Ki gyermekkorában irtózik a moslítás és fésüléstől, az felnőve nem sok seprőt és meszelőt fog elköltatni.

A mai világban ügyszeretet nélkül, bármily pályán is eredményyel működni nem lehet. Ki azért lesz gazdává, mert más pályán már megélti nem tudot, az kétségzerhelyzetben kedv nélkül gépiolg végzi teendőit. A legényegtelenebbek látszó munkálatok a gazdát bizonyos izgatottságban tartják és gondolkodásra serkentik. De gondolkodik-e az, vagy bír-e oly egyén helyes ítélőtehetséggel, kinek figyelme, esze máshol kalandozik? Sok oly gazda van, ki szokásból vagy kényszerűségből megjárja gazdaságának zezegzugát, megnéz mindent, de mitsem lát, azért, mert gondolatai máshol jártak.

A magtárban és istállóban csüngő pókhálókat csak akkor veszi észre, midőn orrára rakódnak, — tétvezt tekintet zenét, kormaszt, kártyát vis, keres. Ki azért lép a gazdai pályára, mert annak netáni kellemeit ismeri és azokat akarja élvezni, de ugyan-e pályának árnyoldalai, nehézségei ismeretlenek előtte, az, midőn beállanak utóbbiak, kedvét veszti és minden gazdasági mivelet iránt hideg közbömbt vagy unalmat tanusit. Oly gazda, ki egykedvűleg jár el teendőiben, annak szeme elé hályog vonul. A ki pedig nem nyitja ki szemét, annak mások nyitják ki erszényét.

A gazda nemcsak termel és tenyészt, hanem a meg-lévő anyagokat értékesíti, pénzbe is teszi. Termékeivel tehát bizonyos mértékig üzérkedik a gazda. Hús, gabona, tej, fa, gyapju stb. helyes és kellő időbeni értékesítése széles ismereteket és gyakorlatot tételez fel, melyek nélkül a gazda tetemes károsodásokat szenvedhet. Nem fogja senki sem ajánlani, hogy a gazda vásárról-vásárra járjon; hanem igen is, látogassa meg a vásárokat és azonfelül tartson hirlapot, melyből a hazai és világpiacz eseményeit és árait figyelemmel kísérhesse.

Az üzleti átekintés abban összepontosul, hogy az egyes

mellett kénytelenítettván a hidegok a jéghedig vízbe ugroni, halálukat lettek abban; a nagy hadsereg megsemmisült Oroszország pusztán és 450,000 ember taláta ott sirját. Ez alatt Napoleon fedett kocsin érkezett Párisba és kinyilatkozta, hogy soha sem érezte ily jól magát.

Az 1819—1820-iki tél szintén a legszigorubbak közé számítatik: negyvenhét napos fagy Párisban és ebből tizenkilenc feltonos; a Szajna január 12-én és 19-én tökéletesen befagyott; az adriai tenger Velenczénél ugy be agyott, mint 1709-ben Franciaországban a hideg kegyetlenséget nagyszámú vándormadarak mint hattyyk és tarka tollu kasák átvonalsa jelzé; mintegy husz utas mülki 17-egységis folytán. A hévmérő Párisban 14 fokot, Marseilleben 13-ot, Straszburgban 19-et Berlinben 24-et és Pétervárt 32-öt mutatott.

Az 1829—30 iki tél volt a legkegyetlenebb és a leghosszabb száradandó telei között; különösen Svábjában volt rendkívüli a hideg. Friburgban 118 napnyi fagyot állapítottak meg és ebből 79 fo-tonos volt. Párisban a Szajna december 28 átol január 26-ig azaz 29 napig, később február 5-től 10-ig, összesen 34 napig állt, Roumng, sőt Havreig; január 18-án vásárt tartottak Rouenben a jégen. A hévmérő Párisban és Paulban 17 fokot, Metzben 20 fokot, Straszburgban 23 fokot, Nancyban 26 fokot és Mulhousban 28 fokot jelzett.

1840—41. E télen 59 fagyos napot számítunk Párisban és e közül 27 egyfolytában. December 15-én a császár halmvainak ünnepeles ázszerállítóinak Sz. Ionáról, az eleysei mezőkön hullámzó ezer és ezer néző között sokan hirtelen rosszul lettek a hidegtől és a Szajna Boreynél tökéletesen beállott.

1853—54. Hosszu és szigoru tél, nagy hideg és befolyása mindamellett inkább hasznos mint káros volt a földművelésre néve;

azon megfigyelésekhez képest, melyek 1830-ban tettelek, Párisban 13, Lyonban 14, Brüsszelben 16, Metzben és Lilleben 17 és Chaoues-sur-Marneben 20 foknyi hideget jegyeztek fel.

1854—55. — Szokatlan hosszúságú tél. A fagyok októberben kezdődtek és april 13-ig tartottak. A Loire január 17-én behedett és 18-án már állt a jég, a Szajna 19-én hegedt de nem állott be; a Saône 20-án állt be; a Rajna Mannheimnél teljesen befagyott és ygalog átkelhető lett. A hévmérő legantabban állapota: Montpellierben, Turinban és Brüsszelben 16, Clermonthan 17 és Vendômeban 18 fok.

1857—58. — Kevésbé szigoru tél; a Szajna Párisban január 5-én zajlott, a citéi kis ág 6-án jéggel volt borítva. A Loire, a Cher, a Nièvre, a Rhóne, a Saône több helyen beállt. A Duna és a feketetengeri orosz kikötők befagytak.

1864—65. — Szigorubb tél. A Szajna beállt Párisban és a pont des Artnál átkeltek rajta. A legnyárbóbb hidegek voltak: Dunkerikben 12, Bernben 15, Rigában 25, Petervárt 28 és Haparandában 33 fok.

1870—71. December és január hóban szigoru tél; emlékezes különösen káros befolyása által a közhalandóságra az átkos francia német hadjárat vége felé. A Szajna zajlott a nélkül, hogy tökéletesen befagyott volna. Párisban 42, Montpellierben 40, Brüsszelben 46 napig állt. A hévmérő Párisban 12, Montpellierben 16, Kopenhágában 22, Perigueuxben 23 és Moulinsben 25 fokig szállt le.

1871—72. — Enyhe tél, azonban december 9-én futólagos nagy hideg; a hévmérő a párisi észlelőn 21 $\frac{1}{2}$ fokig szállt le, Moutsourisban 23, Aubervilliersben 24, Reimában 25, Nemoursban 25 és Vichyben 27 fokig.

műveletek árnyékban legyenek az egész működésével. Tanúsítson a gazda takarékoságot fősfénység nélkül. A fuvaroksgyakran pazariassá fajulhat, pl. ha valaki bizonyos munkát rendszer időben végeztethet egy forintért, de ha néhány héti vár, ugyane munkáért csak 60 krt fizet, a megtakarított 40 krt csak látszólagos, mert a munkának megkéséséből vagy elhalasztásából tetemes veszteség származhatott s így a fuvaroksg itt kárt okozhatott. A gazdának üzleti szelleme nem a más részedésén, megelégszésén alapszik; hanem az egyes ut, igazmondás szül közbecsület, mely nélkül tekintélye, hitele nem erősül.

A termelt anyagok mikénti értékesítése, az állatok tartása, szaporítása, élelmezése, a földek fel- és beosztása, az igaz és kézi erő kihasználása stb. mind oly tényezők, melyekből ítéletet vonhatunk, hogy valaki a jó vagy a rossz gazdák közé sorolassék-e.

Ha belépünk bármely gazdasági udvarba vagy majorba, legelőször a tisztaság és rend fog ítéletünkben utmutatóul szolgálni, mert piszok és zűrzavar nem fér meg a jó gazda háza körül.

(F. G.)

Fővárosi levél.

Budapest. 1879. decz. 15.

„Sikos a hó, szalad a szán . . .” szalad ám, még pedig ugyancsak mert nem a legbarátságosabb módon bízta a rajta ülő tejárus asszony az ostora nyelével a bolé fogott keselyt; no de e felett egy cseppet sem lehet csodálkózni, mert őt meg a hideg bízta e tette, bizony a hideg! Pár hét óta olyan hidegek járnak, hogy aig lehet kibírni; igaz, mostanában pár napig csak tűrhető időjárás volt, de most ismét brrr! ha csak rá gondolok is, végig fut rajtam a hideg, megborad a hátam. — Tessék elhinni, a kik nagyon nem kénytelenek, el nem hagyják a szobát, a kik pedig kénytelenek elhagyni, az utcán nem sietnek, hanem rohannak, mintha egymással versenyre keltek volna. Kényelmes, meleg szobából az ablakon át nézni, hogy mint siet elhagyni egyik halandó a másikat, csupa mulatság, hanem a versenyzők között lenni, bizonyítók, egy cseppet sem irigylésre méltó.

Minden hideg daczára is, a Városligeti-tó jege elég számú közönséget fogadott magára, és fogad most is. Még ex-külgüyerünk, gróf Andrágy Gyula is rá gondolta magát a korcsolyázás megta-

nulására; a délelőtt órákban gyakorolja magát. Bizony szép is az, ha valaki szépen tud korcsolyázni, meghajolva, minnyeg lenge repül a tükörsíma jegen tovább-tovább; elshunni egy-egy sílphyd alak mellett, és hirtelen visszafordulni, és látni a közös érdeklődést és hallani a röhög, bár suttogva, mégis értelhető kijelített dicséreteit.

No, de nem csak a városligeti-tó, hanem a Duna is át van már fagyva. Tegnapelőtt egy vállalkozó fiatal ember a váhánázud fogadásból át is ment már rajta; vissza nem rettenve attól, hogy majd mindenütt ropogott lába alatt a jég; még vissza is akart térni a budai oldalról, de egy rendőr szerencsésjére-e vagy szerencsétlenségére, eléle az ahhoz, hogy letartóztatta.

Eddigi leveleimben még mindig megemlékeztem a népszínházról, tudja isten, talán végtelen az nekem, hogy ez után is mindig meg kell emlékeznem róla. Ime most sem hallgathatom el róla, hogy még e hóban Patti Adél, ama világhírű opera énekesnő kétszer fog benne fellépni. Különbön a napot is megíthatom, a melyen fellép, ugyanis 27-én és 30-án.

Ugyanezen színházban a jövő pénteken egy új darabot adnak, czíme: „Grant kapitány gyermekei“, látványos számú 10 képpen.

Hanem most ez egyszer elég legyen ennyit megemlékenni róla. Áttérek a nemzeti színházra.

A nemzeti színházban a múlt héten egy négy felvonásos színművet adtak először, czíme: „Leonarda“, szerzője egy hírneves svéd ír, Björnson Björnsterne; fordítója Kárfy Titusz. Ezen mű az igaz, hogy elhibázott dráma, mert bonyodalom biányzik belőle, és hatásos jelenetek nincsenek, cselekvénye is igen kevés van, mindazáltal kárthatozatnom kell azt, hogy majd minden a fővárosban megelendő lap elítélte; mert ez egy költői mű, melynek szépsége a kidolgózásban rejlik. Alakjai élet és költészettel vannak felruházva, és még a mi elkerülhetlen, a legszebb leletekünk igazsággal elhalmozva.

E színmű így, hiszen, nem lett volna hosszú életű, de ha szerzője átdolgozza (ugy halatszük, hogy már hozzá is fogott) bátran elmondható, hogy a nemzeti színház játékkendjére nézve csak is nyereség lesz.

De áttérek az országos magyar képzőművészeti társulat műcsarnokában rendezett képkiallítás második sorozatára, mely vasárnap nyílt meg. Sok külföldi művésznek a festménye van itt kiállítva; igaz, a hazai művészek is több új képpel járultak a kiállításához.

kulnak, mely mindinkább egyöntetűbb, terjedelmesebb és vastagabb lesz, mialatt a folyam víze nem szűnik meg folyni alatta.

Megállapították, hogy a jégnek 5 centiméternyi vastagnak kell lenni, hogy egy ébér, 9 centiméternyinek, hogy egy lovasat megbirjon; ha már a jég 13 centiméter vastagsága, egy szánt is megbir nyolc személylyel és ha vastagsága 20 centiméternyi lesz, tűzér csapatok vonulhatnak át rajta. Ágústól, lovastól, szekerestől. A legnehezebb kocsik, egy hadsereg, egy nagy embertömeg bátran átmehet egy 27 centiméternyi vastagságú jégtáblán.

Nagyon szigorú télen az oroszországi folyamok jege egy méternyi vastagságot érhet el; Franciaországban soha sem haladta túl a 0 m. 66-t. Oly nagy a tömörése, hogy 1740-ben Sz. Pétervárt egy 16 m. 88 cm. hosszú, 5 m. 19 c. széles és 6 m. 49 c. magas elegans palotát építettek jégből, a magasabb részek és a tetőzet terhat, az épület alapja tökéletesen elbirta. A palota elé hat jégből készült ágyút helyeztek, minden hozzá való kellekkel, melyek szintén jégből voltak alkotva és löttek belőlök golyóval. Az ágyuk nem voltak vastagabb faluak, mint 0.108 m. és egyik sem repedt szét. A Néva szolgált anyaggal a különös alkotmányhoz.

A legnagyobb hideg, a mit ekkoráig észleltek volt: Franciaországban 31, Nagy-Britanniában 20, Hollandia és Belgium területén 24, Dániában, Svéd és Norvégországban 55, Oroszországban 44, Németországban 36, Olaszországban 18, Spanyolországban és Portugallban 12 fok. A mi a többi nem. europai államot illeti. — hosszabb megfigyelésre lenne szükség, hogy a legnagyobb hidegek meg lehessen állapítani, mely területükön észlelhető. Mindazonáltal meg van állapítva, hogy Reliance erődnek az angol Amerikában 56 és Semipalatinsknek 58 fok a legnagyobb hideg. 1838. évi januárban Jakuszkban 60 foknyi hideg volt észlelhető. A legnagyobb

Igen gazdag a képfárlat szép tájképekben, a történeti művek rovására, mert ezek igazán gyöngye képviseltetésnek örvendenek. A genre szintén jelen van képviselve.

Az időenceltől elfordulva — bár számtalan megérdemel nek közölök, hogy megemlékezzem rólok — hazai kiállító művészekről emlíkezzem meg röviden.

Leginkább megéri tetszésünket Pálk Bélának egy festménye, mely szárhoz lovát ábrázol. Ez egy gondos és művészi kivitelű mű. Ép ilyen Aggházy-nak egy festménye, mely egy szép, derek parasztlányt ábrázol, a mely mellé igazán nem illő kedvesen van rajzolva, vastag vonásokkal; de a parasztlány az remek.

Ismerve Tolgyessy Arthurnak a multkor kiállított festményeit, újabb művei láttára elmondhatjuk, hogy szép haladást tett.

Van több magyar művész, mint Brodovszky, Gyárfás, Ligety, Lotz, Molnár, Spányi, Valentin, Vastag stb. a kiknek szintén szép műveik vannak kiállítva, de a melyek még a mult kiállítás sorozatából valók.

Röviden megemlítem, hogy néhány kitűnő szobormű és vízfestmény is megérdemli a megtekintést.

Szóval elmondhatom, hogy az érdekes kiállításon a szem elég gyönyörködött festményt láthat, s érdemes ellátogatni oda minden hídeg, zímankos udó daczára is.

Lakos Gyula.

Baja, 1879. decz. 23.

Becses lapja zárta előtt sietek rövid tudósítással a ma tartott és hónap folytatandó közgyűlésre vonatkozólag.

A kiállító sok tárgy közül csak kevés került színpadra, mert elénk, majdnem személyességek átcsapó vitatorzások igénybe vették a gyűlés elrepülését. Itt Hiszen úgy sem kerül pénzbe egy-egy díkező, mint az országgyűlés, néha hosszúra nyúl beszédek.

Azonban taktakörösködöm az idővel s részletes tudósítást helyett csak a főmozzanatokat közlök.

A városi hérláz felépítésének kérdése névszerűen szavazás mellett egyhanglag lett volna megszavazva, ha egyetlen egy szavazó megbecsült segítségét fogva (mert elvették ily eljárás nem nevezhető) nem mondta volna, hogy nem szavaz.

Az új szervezési javaslat kidolgozására kiküldött bizottság tervezete alkalmat adott sok pro és contra beszédre.

Az egész így nem lén befejezve, csak egyes részletekben történt megállapodás. Így a javaslat azon része, hogy a városnak ezenül két (tíz) ügyész legyen a közgyűlés által elfogadott, míg azon pontozása, hogy az odlig 2 (tíz) orvosi állomáson kívül még egy kórházi orvosi állomás szerveztessék azon lényeges módosítással lén megszavazva, hogy a kórházi orvos helyett állatorvosi rendes állomás szerveztessék. Ha a város anyagi helyzete megengedné, hogy külön kórházi orvosok és külön városi állatorvosok legyen, természetesen ezt szerelnék legelőbban; miután azonban a körülmények ezt aligha megengedik, reméljük, hogy szakavatott városi állatorvos el-

40 foknál fagy meg. Van több lakott pont a földgömbön, a hol a higanyn több hónapig megmarad ily állapotban, például Melville szigetén.

Parry kapitány azt állítja, hogy egy jól felöltözött ember, minden baj nélkül sétálhat 45 foknyi hidegben a szabad levegőn a halm fuj szél: ellenkező esetben a bőr lógott megé. A megfagyott higany hasonlít az ólombhoz, csakhogy kevésbé kemény, könnyebb és nem oly összefüggő. E intéskor úgy éget mint a város izzó vas. Lehet belőle kis szobrokat készíteni, melyek azonban elolvadnak, ha a hideg csekélyebb 40 foknál.

Másrészlől látták a hőmérőt 75 fokra emelkedni Afrika földjén; ebből azt következtették, hogy a temperatura végletei 135 foknyi fokozatot érhetnek el.

Jegyezzük meg végül, hogy az, ki a természet tudomány megfigyelése iránt ennyire érdeklődik, följé helyezi magát a fizikai benyomásoknak, melyek a legtöbbekre nézve fájdalmak okai. — Talál érdekeset mindnemből és ha a időjárás végletei mutatkoznak, örömmel üdvözl ezon vgeleteket is. A nyár legnagyobb hévében nem találja a meteorologista a meleget elég nagykn, mert ha a hőmérő 100 fokot mutat, 101 szeretne látni e kivételes állapot különössége miatt. A lefagyosabb időjárások sem fázik eléggé, mert ha a hőmérő 30 fokra szállt is alá, jobban szeretné, ha a higanyt megfagyva láthatná. Így mindég boldognak érzi magát. P. H.

tenézve mellett a fogazás közönség jövőben nem lesz kénytelen ily komisa húst drága pénzén fogyasztani, minővel előző sokszor képtelenek voltunk beérni.

Ha elbeli reményünk teljesüdni fog, miha kételkedni minden okunk — egy háttal tartozunk az időtárat tett orvos urnak, ki ezen pontok a közgyűlés ügyelmet irányzani szives volt.

LI I R E K.

— Lapunk jelen számát kettős terjedelemben adjuk t. előfizetőinknek ünnepi olvasmányul, a jövő szám a közbeeső ünnepek miatt egy hét múlva fog megjelenni.

— Jutalomjátéka lesz e hó 27 én Jakabffy né Katicza asszonynak, mely alkalommal a bécsi burgszínház közkedvességü repertoir darabja: „Egy könnyelmű leány” bécsi életkép completelek 3 szakaszban 7 képpel színre kerül. Ajánljuk a jutalmazandót közönségünk szives pártfogására.

— Jön a farkas. Egy sükösi gazda harmadmagával e napokban színon hazafelé menővén, azt Sz-István uti 3 farkas özöbe vette és Csanádig kísérte. A lovak tyrfaságának köszönök, hogy nagyobb baj nem esett. Így értesít minket egy egészen szavalhíható ur. Különbön a bajai szőlök között is körülnéznek ezen éhes vendégek.

— Városi tisztújítás Zomborban lesz, mint már közöltük, f. hó 29 én. E napokban választották meg a kijelölt bizottmány tagjait. Az egyhangú választás eredménye: Bartal József, takarékpénztári igazgató, Kovácsy, nyugalmazott törvényészi elnök, és Bikár Simon kereskedő.

— Bács-Bodrog megye bizottságának átvégvedés közgyűlése 1879 decz. hó 18 és 19-én a három főtagy a következő volt: 1. A csendörök illetőleg Latinovics Vincze és Bosnyák J. urak azon óhajnak adtak kifejezést, hogy a csendörök fedetlen életű egységköl vétessegek; mert jelenleg a csendörök fele börtömben ül. 2. A megye palotájának kiépítésére tárgyalban hosszas vita u. ún. határozataba ment, hogy Pártos Gyula ur legyen a vállalkozó, művezető és felügyelő, mire nézve különben Vujevich Zakár ur éleson kikelt, mondván, az annyi volna, mint vádolt, vádló és bíró egy személyben lenni. — 3. Zenta városának ügyében, hogy rendezett tanácsú városból nagy közönség legyen, hosszu tárgyalás folyt. Az állandó választmány azon kérelmetek helyt adó javasolt is a közgyűlés ezen határozatot helyben hagyta. (Ha Zenta csakugyan ismét falává lesz, mondhatjuk, hogy ily culturalis haladás csak nálunk képzelhető.)

— Az arczfetésk. Az arcz festése már az ókori népeknél, a görögöknel, romaiknál és héberéknél is divatban volt. Hiába szorták az alkori idők kőltői a guny nyilat és szokás elű. A középkorban az arczfestés Olaszországból először Franciaországban és innen Németországban terjedt el. Azon szerek azonban, melyeket e czélra e ókorban használtak a még ma is használnak, föltötte káros hatással van a bőrre. Az arczfetéské hosszas használatu után teljesen elveszti az arczbó báronyszerű puhaságot, szárazza, durvává, pergamentuszervé válik és szárga fakó színt ölt, majd megráncosodik. Ezek miud megannyi hatással az arczfetéskben foglalt mérgek anyagoknak, a cinobérnek, ólomelegnek. Kevésbé ártalmas szer a kréta, a mely azonban magába szíván az arczbó olajos kövérségét, azt szintén kiszáritja és finomságától megfosztja. Még legkevésbé ártalmasnak, noha azok is elég ártalmasnak, a piros névényészek és a karmín. A legdrágább arczfetéské egykor keleti és amerikai gyönyörököl készült. Ezeket messzebe égették, apróra törték és a port egészen vízzel finom pépé gyúrták össze. Hogy az arczfetéské káros hatása némileg ellensúlyozassék, az arczot olajbogyó vagy mandula olajból készült írt szorták bekenni. Ilyesmít szorták használni a színészek és komédiások a kiknek — ha nincs is kedvökre — be kell festeniök arcukat az előadásokra.

— Mai számunkhoz mellékelve veszik ötvissóink a Franklin-Társulat kiadásában megjelent könyvek jegyzékét, valamint ugyananc a Franklin-Társulatnál megjelent hírlapok előfizetési föhívását. Ez utóbbiak között a legrégibb, az immár 27-ik évfolyamába lépő Vasárnapi Újság, mely nagy képes hetilapnak, az olvasó közönség e kipróbált házi barátjának, jövőre legjobban ajánlás képeinek évről-évre szaporodó száma és szebb kivitele mellett kiváló írodalmi érték által kiállított, folyvást növekedő változatoss tartalma, mely teljesen föllelegessé teszi a magyar közönségnek h-honól külföldi lapok járatását, még társalpa a „Politikai Újdonságok” a politikai hetilap emények gondos és bő oszaltatását adja. A „Képes Nélap” a legelőbb képes hetilap, a kevésbé vagyonosok vasárnapi újsága, tanulságos és multatótt tartalommal s a politikát tárgyaló rendszer rovattal; ezek kiegejeztője a Világkrónika című képes melléklet, mely hetiközlönynek, ép úgy mint a „Képes Nélap”-nak, egész évi ára csak 2 ft. Úgyan e számunkhoz van mellékelve „Kossuth Lojos emlékiratainak” előfizetési föhívása.

Karácsonkor.

Aranyos alma, aranyos dió, ezüstös csillag, csillogó gyertyák, gyapjas kis báránykák, betlehemi jászoly, tömzsi kis angyalkák, hirdetések, hogy itt van a s z e r e t ünnepe.

Az ég békét köbtött a földel, angyalok szavai hangzottak át a kibékülés, az égi fény elosztója a szivekből a gyűlölet sötét éjszakáját a betölti helyét csendes békével és szeretettel.

A vallás és babonák ünnepe, melynek kegyeltes szertartásai pillanatra elzibabászták a kalimarkódó ézt, hogy annál könnyebb szírnáyat adjanak a képeletnek, annál megeibb érzelmet a szívek.

Szép fehér karácson, a gyermekek legkedvesebb ünnepe! — hatásod, benyomásod, mint a felhők között fenyvsárga marud meg, mely végig világít az aggkor borongos emlékezetnek ködön is, vissza a gyermekek gondtalan világába, hol még nem kerestük, nem kutattuk, mi a boldogság, mi a boldogtalanság és éppen ezért voltunk boldogok.

Fényes, aranyzárnyu angyalok, hoztakok-e most békét, üdvöt azoknak is, kiket „az istenek gyűlölete”? Ugy-e lehoztak a kiengesztelődés kegyét, hisz a gyűlöletet erre m á r érdemesebb teték magukat; hisz a gyűlöletnek is el kell évnüi idővel, hiszen a „gloria in excelsis” után azt hangoztatja az égi kar: „hiszen a földön a jó embereknek!” — akkor csak nem feledkeztek meg azokról, kik az embereket jó vá, e m b e r k k é tenni iparkodnak.

Oh, ti szükimarku angyalok, milyen szélesvilylel, milyen alakban hoztátok meg mindig a karácsoni ajándékok sok népevölnek! Mennyit levontok úgy tanító életében a karácson költői varázsából, midőn ez ünnepet összekötitek a megélhetés egyik feltételével.

Beköszönt az advent, a „rorate coeli”-vel fűdőzőle az áhítatos nép a pirakódó bajnait, kik munkájára siet, a tanító könyháján is fellobog a láng és kezdetét veszi az — o s t y a s t é s.

Vatamelyi vallási képlet ábrázolására hoztatót e be ezen szokás, vagy csupán valamely leleményes tanító-főnök gondolta ki a karácsonyi ajándékokat ilyen adó-szála szerint behajtatni, nem tudnám megmondani; de tény, hogy az osztálytűs és az osztálykűldés még számos vidéken a tanítói jövedelemnek egyik forrását képezi.

A harangozó, vagy más zsellér ember mar kor reggel ott forgatja éhesen táfogó sütviasát; a tanítóné tenasszony pedig (bocsánat az indiscretitások) gondoskodik, hogy a sok tszástat megemésztől moloch tüzes torka az est beálltáig üres ne legyen. Szita, rosta, kosár csakaham megteinek vizez, tejes vagy mézes ostayvál.

A muzsák apró kegyeltjeinek is kijut a megfelelő szerep; a megtelt rosta valamelyik ügyesebb „nagy olvasó kezébe kerül, ki előljárva gondosan lenyessgeti az ostayk széleiről a félig szűt czafrangokat, mely műnyelven „nyírka”-nak nevezetik a többnyire az ő jutalmát képezi. A szorgalmas olózó labdákká csomósított nyírka, és ha a rosta mellett az ezekből megkezdett pyramus nem nagyon emelkedik, az olózó száznak fojtonos mozgása mondja meg a gúla anyaga szaporatlanságának okát.

Néha egy-egy labdac a kődmön megé is kerül: a barátai jó indulat vezérei ezeket oda. Jancsi vagy Marcsi számára, kik nem igen szokták megtenni azon fáradságot, hogy a fejlőd tapadt gyapj-garniturot lehámozgass, hanem mohón gürdítik le jól emésztő gyomraikba s nem kell félni, hogy egyéb hatása is lesz, minthogy a gördőlé labdákat lelelé haladatokban megpendítik a hála-érzelem húrját a figyelmes olózó iránt.

Mig az osztálytsénel csak egyes kiválasztottaknak juthat ily irigylendő sors, addig az itya-elhordás dicsőségében részesebb mindazon nagybokác-kára felcsapredett tanuló, kinek az ég felső e m e l e t é t kegyeskedett úgy berendezni, hogy abba az ostay átadásához szükséges vers is beszálálóshatta magát; s a mi enél is ényegesebb kellék, ha a gondviselő még azon áldás-an is reszesztelte, amit speciális néven csinának neveznek.

A csizma nagy szerepet játszik egy falusi gyermek életében. Harmadik Richárd egy országot kínál egy lórt; de sok falusi gyermek t i z országot is oda igérne egypár csizmáért a karácsonat megelőző napon. Milyen fájdalmas lehet ilyen csizmatlan gyermek, midőn a kiesi alaklón keresztül kell néznie vidáman futkosó pajásait!

De mily jó kedvel és büszkén szárduloznak is ezek be a falu széles utcáit kezükben piros kendős kézi kosárkákka; mint a mesélő kis manók, kik a tündérrkirály parancsára egy éjjel heycyekt hordanak el, tengereken át hid-ká, magocs sziklákra várrakat építenek: oly gyorsan, oly tñem-nyes-n títik meg éz is a tanító szájkat, puttonjait, kosarait, babját, lencsével, borával, tojással stb. Nemelyik házból visszatérő gyermek kendőjének egyik csucské görseire van köve, ami azt jelenti, hogy az ostayt egypár tízes kerül bele, már t. i. olyan tízes, mit a közéletben „hatos”-nak neveznek.

A gyermekek jutalma többnyire egy krajcár, vagy egy darab túróz lepény, mákos patkó, melyek éjjel akkor kerülnek ki a kamrázshól s melyeket a szives gaznasszony majd mindig e szavakkal ad át: „Figyel fi-m, jó meleg, majd nem fázol tőle!”

Az anyókéek másnap csodálkozunk, mikor találjuk, hogy a

— Statisztika a szemédfómórlás. Budapestén a szemétkihordás jogáért a vállalkozó fizet a fővárosnak 6000 forint (azelőtt csak 4000-et fizetett.) A kihordott szemétkben háromféle értékes dolog van: a csont és rongy a vállalkozó; ennek értékesítése ad neki annyi hasznót, hogy a főváros az évi bérletet 4000 forintól nem rég 6000 fortra emelhetné föl neki. — A harmadik értékes tárgy, a rossz lábbeli, a kotrással foglalkozó munkásoké, kiknek aztán a vállalkozó ennél egyéb fizetést nem ad. Harmarcz ilyen szemétkörrel foglalkozik a vállalkozó szolgálatában, kik a szemétkben talált rossz cipőket a zsváváron értékesítik. Egy pár rossz cipőnek a zsvávári börzserőlyam szerint 3 krajcár az értéke, s egy ember még mindennyam megkeressen átlag 1 forint. Ez utóbbi adat érdekes világot vet a budapesti lábbeli-fogyasztásra. Egy szemétkörönök, hogy naponkint 1 forint keressen, mindennyam átlag 33 és egy harmad part rossz lábbelit kell találni, s így 80 szemétkörönök mindén nap 1000 part. Budapestén tehát minden nap 100 part rossz cipő kerül szemétre, következőleg ugyanannyi új kél el a cipészeknél. Van a fővárosban összesen 500 cipész, s így ezek mindegyike átlag két part cipőt ad el napjában. A fentebbi számokból azonban még egyéb következtetéseket is vonhatni. Ha egy nap 1000 part cipőt szednek föl a szemétkről, akkor 300 munkanaptól számítva egy évre, ez idő alatt felszednek 300,000 part. Budapestén lakik 350,000 ember, ezek e szerint így év alatt elszákgatnak 300,000 pár cipőt, vagyis 7 ember ember esik 6 pár cipő. Más szavakkal (minthogy a hetedik ember sem jár meztálán, legalább feltesztűz egy), egy pár cipő tart egy és egy fél évig. Tehát (és ez már végső következtetés) átlag egy pár lábbelittől a percztől, mikor felbuzsák, 1 év 52 nap 4 óra és 26 percz mulva kerül a szemétre.

S z i n h á z.

(H - y) Zsufolásig telt ház előtt került színre szombaton először Györy Vilmosnak „N ó t á s K a t a” czimú népszínműve N a g y Mihályné jutalmául.

A darabon minájárt észre vehető, hogy kezdő — e téren — és novella író műve. — Meséje jó, de sokat felémészt a színpad abból, mi a papiron élénken megmarad és ellenkezőleg, mi a papiron egybeolvad, a színpadon éppen kirívó. Vannak jelenetek melyek igen hosszadalmasak, így a kéményseprő, midőn jó ideig beszél és kaczerkodik a fosztó leányokkal a nélkül, hogy az az ügy érdemére vonatkoznék, majd meg a szereplők lemutatása következik hosszadalmasan, azonban mi mégis élénkíti e jelenetet egyedül a dalok, mit a leányok és Nótás Kata énekelnek.

A darabban előforduló dalok, bár dallamuk igen jó, mégsem hatottak a közönségre úgy, mint népdalok hatni szoktak.

A szereplők közül különösen kiemelendő B. N i k ó L i n a asszony (Kata) kit a közönség már első megjelenésekor tapsviharral fogadott a felvonások után három-négy-szer ki is hívott. Szerepét szokott színpadi otthoniasság és kellemel játszott, dalait nagyobb részben ismételtették. S z i r m a y (Boros András) szintén helyesen és jól játszott, felfogta szerepének komoly voltát s azt sikeresen is oldotta meg, — méltán mondhatjuk róla, hogy ő a társaságnak legnékülkülönözhetlenebb tagja, mert ő é p oly jeles komikus, mint dramaturg. H i d a s s y (Kányá Márton) elemében volt, a násznagyot igen jól adta, csak előtette ellen van némi kifogásunk, mert inkább egy más nemzetbeli személyesített, mint magyart. J á n i (Kincses Varga Tamás) a gőgös, csodag parasztot élethű személyesíté. K e r t e s z (Sándor) gazdór huszár volt s jól énekel, bár nem egyeztett észrevehető a sugónak segélyül hívása, pedig egy énekesnek mi szükségesebb, mint a dallammal együtt a szöveget is tanulni. N a g y P a u l a (Julesca) elemében volt. S z a b ó n é (Boszorkány Erzsébet) jól alakított.

Vasárnap másodsor került színre a „N ó t á s K a t a” teit ház előtt.

gyereket a hideg leli, hogyan lehet az, hiszen minden láznál jó meleg lepényt evett. Bizonyára valahol bal lábbal lépte át a küszöböt.

No, de se baj, majd csak kiheveri: hisz a beteg lázas álmai úgy sem egyebek: mint a megízelt dicsőség folytatásának útja; ott képzeli magát most is a látott szobák közepén, amint karácsonyi versét félig szavalva, félig önkelve mondja el, jobb kezével előre-bátra lögátja a kosarat, mintha a taktust verné hozzá.

Milyen szép is az a karácsonyi vers; régi, nagyon régi, tudja már a legöregebb ember is a faluban. A képezdeből most kikerült tanító persze nem tud róla semmit: de eltanulja egyik öregebb tanítványától, azzal tanítja tovább; tudomány, költészeti szabályok nem mernék változtatni a szent hagyományon. A ház legkisebb csemetéje áhitattal hallgatja s alig várja, hogy megnőjön, és ő is dalolhassa:

„Békességihirdető Istennek angyala,
Ki a pásztorokat utba igazítja,
Hogy menjenek gyorsan Bethlehem városba
És a kisded Jézust tiszteljek polyában“ stb.

A biblíában jártas ember már azt úgy is tudja, hogy nem a tisztelgő pásztorok, hanem a kis Jézus van polyában. Akik e verset hallgatják, nem bírálják a mondat szerkezetét, nem keresik a gondolatok összefüggését, elég, ha megvan említve a hosszú versben a jászoly, az alvó pásztorok, az öbör, számár s más ily sziverehető szavak, mint legraktikusabb alkuszai a küldött ostyafélék fejében várható viszonyásnak.

Nem célom a kegyelet rovására e szokás felett satyrárt írni, mely százados gyakorlat által már helyet foglalt el a mythos-világban; azt meg épen nem akarom hogy t. kollegám e szokás beszüntetésére való törekvés által önmagunkat károsítsák meg; sőt inkább kívánom, hogy a hol e szokás uralkodik, teljék ott a kosár, teljék a zsák, legyen a kapott kolbász olyan hosszú, hogy az egyik vége elérjen az Eötös-alaphoz is.

Nem csoda, ha ez utóbbi pár szó tollam alá került; a szeretet ünnepe közeleg s azon intézményt juttatja eszembe, melynek oltárán az egymás iránti kölcsönös szeretet lángja lobog.

Alig hiszünk, hogy lehetne szebb, nemesebb eszmét a tanítók egy családdá való alakítására felhozni, mint a melyen az Eötös-alap felépült; legyünk tehát ebben pártolói egymásnak, — az áldozat nem oly sok, melyet egymás támogatására, tehát önmagunk javának előmozdítására kell hoznunk, — egyesüljünk, tömörüljünk mindenekelőtt ebben, hogy megtanulhassuk egymást becsülni, szeretni; a többi bizonyára önmagától meg fog jönni, mert csak ily egyesülés által szállhat le hozzánk a:

„Békességihirdető istennek angyala,
Ki a pásztorokat utba igazítja.“

N. L.

Válás.

Elérkezett, itt az óra,
Itt, a mely át bucsuzó.
Simulj hozzám édes,
Ólelj által kedves
Kis angyalom.

Ártatlan kis szende lélek
Nézz rám, mosolj, mint én, kériek.
Simulj hozzám édes,
Ólelj által kedves
Kis angyalom.

A távozó nap is látod,
Rám mily biztatón mosolyog.
Simulj hozzám édes,
Ólelj által kedves
Kis angyalom.

S most ad ajkaid bucsucsolóját,
Szerelmed örök zálogát.
Simulj hozzám édes
Ólelj által kedves
Kis angyalom.

Az anyém is itt van, itt van I
Isten veled, éj boldogan.
Simulj hozzám édes,
Ólelj által kedves
Kis angyalom.

Ne sírj, tárold le könyveid,
A jó isten viassaság.
Simulj hozzám édes,
Ólelj által kedves
Kis angyalom.

Ha nem térnek vissza többet:
Csak a meny álljon előttem.
Simulj hozzám édes,
Ólelj által kedves
Kis angyalom.

Ne lüss ebben örök válast,
Ott fent imét látjuk egymást.
Simulj hozzám édes,
Ólelj által kedves
Kis angyalom.

De a remény át ne hagyjon:
Szívem, lelkem iltlen hagyom.
Simulj hozzám édes,
Ólelj által kedves
Kis angyalom.

Lajos Gyula.

A próságok.

— Egy kis szóváltoztatás. A régi jó diákos világban történt. Elküldi a nemzetes ur a kocsisát:

„Eredj csak János az apotékába, és hozzál két garason coriandrumot, mert nagyon fáj a stomachusom (gyomrom) és semmiképen sem consumálhatok (emészthetek).“

Persze, hogy Jánosnak, mire a patikáig ért, földolga solt elfelejteni a sok cifra diák szót, s beállított ilyenformán:

„Tisztelt a nemzetes ur, hogy adjon két garason valamidrumogót, mert nagyon fáj a domnkossa, és semmiképen sem kospitolhat.“

A fényképésznel. Lefényképezette magát Adrienne kisasszony, egy regényt tarva kezében.

„De fényképész ur — mondja — úgy vegyen le, hogy imakönyv legyen a kezemben, mert a papám megtiltotta a regényolvasást.“

Könnyi helyettesítés. „Miska pajtas, — mondja egyik baka a másiknak — tehetnél nekem egy nagy barátságot.“

„S mi volna az?“

„Hát tudod, én most szabadságra megyek. Míg oda leszek, helyettesít engem a szeretőmnél, a Juczinál?“

„S mi lesz a dolgom?“

„Minden este elmegy a Juczihoz, megeszed a számomra félre tett vacsorát, vasárnap pedig elviszed őtet sétálni valamikorcsmába, a hol mindent a Juczi fizet.“

Világrakozó szórakozottságok. Egy úri ember olyan szórakozott volt, hogy egyszer szivarra akart gyujtani, a gyufát vette a szájába, a szivart pedig fél óra hosszágú dörzsölte a falhoz. Nagyon csodálkozott, hogy nem skart meggyulni.

Egy másik, ha másnap valami dolga volt, hogy azt el ne feledje, rendszeren levelezési lapot irt magának, melyben figyelmezteti magát teendőjére.

Egy harmadik ennél is tovább ment. Egyszer kocsizni akarván, a lovát ültette a kocsiba, magát meg oda fogta a rúd mellé. Tévedését csak akkor vette észre, mikor nyitni akart és nem tudott.

Egy meg lefekvéskor ruháját fektette az ágyba, magát meg fölakasztotta a fogasra csupa szórakozottságból.

„K. Cs. N.“

Szerkesztői üzenetek.

Boldog ünnepeket a szíves olvasóknak és munkatársaknak!
Bőzsa, Újvidéken. Beküldött versei nem ütök meg a mértéket.

Üzeti tudósítás.

Baján, 1879. december 15-án.

Buza 12.80 zab 6.10 bab 10.20 árpa 7.50 rozs 8.80 káposzta 6.30 kukorica 6.20

Az árak 100 kilogr. után.

Felolvasó szerkesztő:

DR. BARTSCH SAMU.

Nánay Lajos

KÖNYVNYOMDÁJA

Baján, (Bódog-tér, Scheibner-féle ház)

elvállal minden e szakba vágó munkákat

a lehető leggyorsabban elkészítve

a legjutányosabb árak mellett.

Előfizetéseket elfogad a

„**B A J A**”

czimű hetilapra.

Előfizetési ár:	Egész évre	5 frt — kr.
	Fél évre	2 frt 50 kr.
	Negyed évre	1 frt 25 kr.

J e l e n t é s.

Ezennel van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására juttatni, miszerint **Hirsch Lázár és fia** urak rőfösüzetletét igen olcsó árak mellett átvettem.

Miután ezáltal azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy az átvelt árukat **bámulusos olcsó áron** eladhatom, ennek folytán a raktár eddigi teljes végeladását **még nagyobb mértékben** eszközlendem, miről a t. cz. közönséget ezennel értesíteni bátorkodom, egyuttal számos látogatásukért esedezve,

alázatos szolgálúk

Lusztig Ignác.

Nincs többé köhögés.

EGGER-féle kiltüntetett mellpastillák.

Legkellemesebb, legbiztosabb gyógyszer köhögés, rekedtség, torokbajok és mindennemű nyákbaajok ellen. Eredeti dobozokban 25 kr., 50 kr.

Kapható Budapesten: Török József gyógyszerész ur-

nál király-utca. B a j á n : Pollerman B., Bozsok József és Sárkány Lázár uraknál. Z o m b o r b a n : Weidinger S. kereskedő, Galle E. gyógyszerész uraknál. U j v i d é k e n : Grossinger K. gyógyszerész úrnál.

Vidéki megrendelések (legalább 1 frtnyi összegben) postaltalványon kéretnek, s a legfigyelmesebben eszközöletnek.

EGGER A.

Budapest, Erzsébetér 9.

Tüdőfájdalmak és étvágytalanság. Hof János, szászai és királyi udvari máltákvonatot, Ersten, Graben, Beaumer-utca Nr. 8.

Legujabb gyógyszerjelentések.

Molt- és gyermekbajokkal megszakadva Hof János máltákvonatot, Ersten, Graben, Beaumer-utca Nr. 8. Elismerte, hogy nem volt, és gyönyörűsége az alsó és valódi Hof János-féle máltákvonatot-egyszerű sör-hasonlata által nagy mértékben javult, lélek a legújabb gyógyszerek, postaltalványon megvásárolható Ersten, Graben, Beaumer-utca Nr. 8.

A Hof János-féle máltákvonot kiűző hatás.

Tisztelt úrnak! kérem, szíveskedjek nékem, postaltalványt megfizetni, 15 palack máltákvonatot-sört és 5 zacskó cukorkát küldeni. Mintha a máltásvör, amely a fertőző, amely az Ersten, Graben, Beaumer-utca Nr. 8. Neumarck, József.

Hof János os. kir. udvari máltákvonot-mény gyáranak Bécs Graben Bränner-strasse 8.

Maros-Vásárhely.

Tisztelt úrnak!

Mintán az ön győzelem és jeles HOFF-féle máltákvonot-egyszerűsítőjét már több éve saját magamon sikerrel alkalmaztam, és most ezen készítményeket egy más szenvedő alkarom megkértenék. Kérek, mialább 5 palack máltákvonot-egyszerű sört, 1/2 kilo máltásvonotot L, zacskó cukorkát és 1 liter sör-eritőt küldeni. Neumarck, József. Ersten, Graben, Beaumer-utca Nr. 8. Válaszát postaltalványon megfizetni kérem. Hof János-os. kir. udvari máltákvonot-mény gyáranak Bécs Graben Bränner-strasse 8.

Szíveskedjek kérem, mielőbb a nekem, oly jó megjelöltett Hof János-féle máltákvonot-sörtöt 12 palackalát kaját használtam küldeni. Neumarck, József. Ersten, Graben, Beaumer-utca Nr. 8.

Legujabb hírlapokat Bécsből és Buda-pestből.

20. évi szék léteget és kitűnően tiszt győzelemében élet rendkívül fontos hatást, csak ez az új győzelem, európai máltákvonot-mény gyáranak Bécs Graben, Beaumer-utca Nr. 8.

Mintegy 20 év óta szék létegetben és győzelemében szenvedem, úgy, hogy az utóbbi időben már nem voltam képes a székben járni. Kérem, ha megjelöltem az ön máltákvonot-sört és máltákvonotot, mert győzelem, az ön máltákvonot-mény gyáranak Bécs Graben, Beaumer-utca Nr. 8. Kérem, ha megjelöltem az ön máltákvonot-mény gyáranak Bécs Graben, Beaumer-utca Nr. 8. Kérem, ha megjelöltem az ön máltákvonot-mény gyáranak Bécs Graben, Beaumer-utca Nr. 8.

Förkört: Baján Mihály utca Nr. 16. Bécs. Hof János-os. kir. udvari máltákvonot-mény gyáranak Bécs Graben Bränner-strasse 8.